

عدم عضویت در FATF مانع از حضور «غضنفر باتک» در ایران شد

رئیس اتاق ایران و افغانستان گفت: مجوز اصولی غضنفر باتک برای فعالیت در ایران صادر شده اما به دلایلی از جمله قوانین بانکی دو کشور و اینکه ایران عضو FATF نیست، غضنفر باتک نتوانست در ایران شعبه داشته باشد. سید حسین سلیمی در گفت‌وگو با بلنبا اشاره به کاهش تجارت بین ایران و افغانستان در سال ۹۹ اظهار داشت: ایران در سال ۳.۲ میلیارد دلار صادرات به افغانستان دارد که امسال به دلیل شرایط کرونا احتمالاً به ۲.۹ میلیارد دلار می‌رسد. وی با بیان اینکه افغانستان ۴۰ درصد واردات خود را از ایران انجام می‌دهد، ادامه داد: ایران صادرکننده مواد غذایی، مصالح ساختمانی و مقداری هم سوخت به افغانستان است.

مردم می‌توانند با سهام عدالت خود وام بگیرند

توسعه ایرانی - معاون وزیر اقتصاد گفت: از امروز مردم می‌توانند سهام عدالت خود را در بانک‌ها وثیقه بگذارند و وامی با نرخ ۱۸ درصد دریافت کنند. معاون وزیر اقتصاد اظهار کرد: وزارت اقتصاد برای اینکه به دارندگان سهام عدالت کمک کند چند راهکار در نظر گرفته که اولین آن این است که بانک‌ها به وکالت از مردم می‌توانند سهام را در بورس بفروشند. عباس معمار نژاد گفت: در طول این مدت مردم حدود ۶ هزار میلیارد تومان به بانک‌ها سهام ارائه کردند، البته اخبار متفاوتی مطرح شده، اما بانک‌ها برای خرید سهام ممنوع کردیم و فقط می‌توانند به وکالت از مردم سهام‌ها در بانک بفروشند. معمار نژاد تأکید کرد: از امروز مردم می‌توانند سهام عدالت خود را در بانک‌ها وثیقه بگذارند و وامی با نرخ ۱۸ درصد (۳ ساله) دریافت کنند. او اضافه کرد: در صورت سود رانی شود کم کرد، اما در حال حاضر به ۸۴ درصد پول در بانک‌ها، سود تلقی می‌گردد. معمار نژاد بیان کرد: بانک ملی به صورت الکترونیک و دیگر بانک‌ها هم این خدمات را ارائه می‌کنند؛ همچنین سقف وام، ۵۰ درصد ارزش پول سهام (حدود ۱۰ میلیون) است.

سهام بزرگی از فرار مالیاتی به استان تهران تعلق دارد

توسعه ایرانی - رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران گفت: درآمدهای نفتی با مشکلات جدی مواجه است، بنابراین دولت برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای علاوه بر منابع بودجه‌ای به دنبال برنامه‌ها و روش‌های دیگری است. مسعود شفیعی رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران گفت: پیگیری اولویت‌های تعیین شده در استان تهران نقش موثری در دیگر استان‌های کشور خواهد داشت؛ بنابراین با حساسیت بیشتری این اولویت‌ها را دنبال خواهیم کرد. هدف مادر این شرایط خاص اقتصادی این است که بتوانیم با استفاده از منابع بودجه‌ای غیر از تخصیص منابع کشوری با ابتکاراتی که دستگاه‌های اجرایی استان خواهند داشت، استفاده بیشتری داشته باشیم و فعالیت‌های توسعه‌ای با سرعت بیشتری در استان تهران دنبال و اجرایی شود. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران به بحث کسری بودجه در استان تهران اشاره کرد و گفت: با توجه به گزارش‌های اخیر رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، علی‌رغم همه مسائلی که در چندماه ابتدای سال با آن مواجه بودیم، به‌رآمدهای مالیاتی آسبیده وارد نشده است. اگر چه درآمدهای نفتی با مشکلات جدی مواجه هستیم، بنابراین دولت برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای علاوه بر منابع بودجه‌ای به دنبال برنامه‌ها و روش‌های دیگری همچون مشارکت عمومی و خصوصی، ایجاد زمینه برای برون‌سپاری در رابطه با خدمات دولت است. بنابراین بهترین جایگزین درآمدهای نفتی همان درآمدهای مالیاتی است. هرچند با رقم بالایی از فرار مالیاتی در کشور روبرو هستیم و سهم بزرگی از فرار مالیاتی به استان تهران تعلق دارد.

سه شریک اصلی ایران کدام کشورها هستند؟

صادرات غیرنفتی نصف شد

مختلف داشته که این رقم نیز ۲۴ درصد کمتر از مدت زمان مشابه سال ۱۳۹۸ است. با این حساب تراز تجاری کشور طی مدت زمان مورد گزارش ۲.۲ میلیارد دلار منفی و به نفع واردات بوده است. ایران در چهار ماهه نخست سال قبل ۱۴۵ میلیارد دلار صادرات و ۱۴۴ میلیارد دلار واردات داشت. صادرات ایران از نظر وزنی نیز تا پایان تیرماه ۱۳۹۹ رقمی معادل ۳۰.۳ میلیون تن بوده که این رقم ۳۹ درصد افت نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل داشته است. ایران در مدت زمان مشابه سال ۱۳۹۸ رقمی معادل ۴۹.۷ میلیون تن صادرات داشت که ۱۹.۴ میلیون تن بیشتر از چهارماهه امسال است. با این حال واردات از نظر وزنی در مدت زمان مورد گزارش تنها یک درصد کاهش یافته و از ۱۱.۹ میلیون تن در چهارماهه ۹۸ به ۱۱.۸ میلیون تن در پایان تیرماه امسال رسیده است که در مجموع، رقم کل تجارت کشور در این مدت ۱۹.۶ میلیارد دلار بوده است. البته پیش از این محمدرضا کلامی سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صمت اعلام کرده بود که شرایط کشور در صادرات به حالت عادی بازمی‌گردد. با افزایش قیمت ارز، تمایل برای صادرات افزایش می‌یابد و کمک شرایط بهتری در صادرات خواهیم داشت.

هفت خان مجلسی‌ها

در همین حال پیش از این بازاری پژوهشی مجلس که مورد وثوق کارشناسان و مجلسی‌هاست در گزارشی به موضوع صادرات پرداخته و در مورد راهکارهای افزایش سهم ایران در تجارت خارجی اشاره کرده بود. ارزیابی اخیر بازاری پژوهشی مجلس شورای اسلامی از وضعیت تجارت خارجی کشور بیانگر این است که سهم واردات کالاهای اساسی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ صعودی بوده که طی سال ۱۳۹۷ سهم کالاهای اساسی از واردات به بالاترین رقم خود طی ۸ سال گذشته رسیده که می‌توان دلیل آن را اجرای سیاست دلار ۴۲۰۰ تومانی عنوان کرد. از سوی دیگر، تمرکز نسبتاً شدید در بازارهای صادراتی از دیگر چالش‌های تجارت خارجی در این سال‌ها به شمار می‌رود. این بررسی‌ها نکات جالب توجهی در موضوع تجارت خارجی نشان می‌دهد: نخست این که طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۰ حدود ۴۲ درصد واردات ایران از سه کشور «چین، امارات و کره جنوبی» صورت گرفته است. دوم اینکه تمرکز نسبتاً شدید در بازارهای هدف صادراتی ایران به ویژه در سه کشور «امارات، چین و عراق» مشاهده می‌شود. سوم اینکه سبب صادرات غیرنفتی ایران به شدت به صادرات کالاهای با ارزش افزوده

در همین حال بررسی این آمارها نکاتی را به رخ می‌کشند نخست اینکه تعداد کشورهایی که ۸۰ درصد درآمد صادراتی ایران را تامین کرده‌اند از ۲۳ کشور در سال ۱۳۸۰ به ۹ کشور در سال ۱۳۹۷ تقلیل یافته است. نکته دوم اینکه تمرکز نسبتاً شدید در بازارهای هدف صادراتی به گونه‌ای است که سهم سه کشور «امارات متحده عربی، چین و عراق» از میان ۱۴۷ مقصد صادراتی در سال ۱۳۹۷ مجموعاً حدود ۵۴ درصد از ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی را به خود اختصاص داده‌اند.

نکته دیگر اینکه سبب صادرات کالاهای با ارزش افزوده کمتر یعنی عمدتاً مواد خام و وابسته است. مورد آخر اینکه محصولات معدنی و محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته به آن از سال ۱۳۸۶ جزو دو قسمت نخست ارزش‌آورترین کالاهای صادراتی غیرنفتی بوده و تا پایان سال ۱۳۹۷ در همین موقعیت باقی مانده است، گروه مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد؛ کانوچو و اشیاء و... نیز از سال ۱۳۹۰ به دو گروه نخست ارزش‌آور پیوسته است به‌طوری‌که در پایان سال ۱۳۹۷ نزدیک به دو سوم درآمد ارزی از محل صادرات این سه گروه تأمین می‌شود. صنایع شیمیایی و صنایع وابسته به آن سال ۱۳۸۶ تا پایان سال ۱۳۹۷ همچنان بازاری پژوهشی مجلس شورای اسلامی در بخش دیگری از گزارش تا تأکید بر اینکه وابستگی بالای تولید به واردات کالاهای واسطه‌ای یک تهدید بالقوه است. اعلام کرد که در وهله نخست سهم بالای کالاهای واسطه‌ای از واردات بیانگر وابستگی بالای تولید کشور به واردات نهادهای واسطه‌ای است و دوم اینکه واردات بخش زیادی از کالاهای به صورت نیمه آماده و مونتاژ در داخل است که ارزش افزوده زیادی از این کانال ایجاد نمی‌شود.

حمید زادبوم به عنوان مسئول شکل‌گیری این شورا در اظهاراتی گفته است که «تشکیل کمیته اقدام صادراتی»، «کار گروه توسعه صادرات» و «شکل‌گیری شورای تجارت خارجی»، همه این اقدامات نشان‌دهنده اهمیت این بخش و توجهی است که وزارت صمت به موضوع صادرات دارد. به گفته او، پیش از این تجارت داخلی و خارجی در قالب شورای بازرگانی پیگیری می‌شد، که با تشکیل شورای تجارت خارجی این دو موضوع تفکیک شد. زادبوم همچنین تأکید کرده که برای توسعه صادرات و اهمیتی که این موضوع دارد باید تلاش کنیم مقررات دست و پاگیر را برداریم اما این کار منوط به این است که صادرکنندگان ارزش حاصل از صادرات خود را بر گردانند. متولی سازمان توسعه تجارت با اشاره به اینکه برای واردات و تأمین مواد اولیه، ماشین‌آلات و کالاهای اساسی کشور به ارز صادراتی نیاز داریم، عنوان کرد که قوانین و مقررات مزاحم باید برداشته شود؛ به شرط اینکه صادرکنندگان نیز ارزش خود را به کشور بازگردانند. به گفته او، برخی از قوانین در اجرا مشکلاتی را برای صادرکننده ایجاد می‌کند یا نحوه اجرای آن دست‌وپاگیر است، بنابراین با اعلام این مشکلات از سوی صادرکنندگان سعی می‌کنیم موانع را برطرف کنیم.

گزینه‌های سرپرست برای تجارت خارجی

چندی پیش بود که حسین مدرس خیابانی، سرپرست وزارت صمت و کاندیدای معرفی شده به مجلس برای بهبود شرایط تجارت خارجی و اقدام ربا‌عنوان راهکار توسعه تجارت خارجی معرفی و اعلام کرد. وی ابتداءً از تشکیل «کمیته اقدام صادراتی» به منظور رسیدگی به مشکلات اعضای سسه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون خبر داد و در تصمیم دیگری سازمان توسعه تجارت را مکلف کرده تا «شورای تجارت خارجی» را با مسئولیت ریاست سازمان مزبور تشکیل دهد.

گزارش

اختلاف نظر دو وزارت خانه نفت و اقتصاد دوشنبه سیاهی برای بازار سرمایه رقم زد

لغو پذیره نویسی «دارادوم» چه بر سر شاخص بورس آورد؟

شاخص کل بورس اوراق بهادار، با افت ۱۳ هزار واحدی، دیروز ۲۰ مرداد به عدد ۲ میلیون و ۶۵ هزار واحد رسید. بورس شاخص کل، را بارشده آغاز کرد، اما ساعتی بعد از شروع معاملات، خبر لغو پذیره نویسی دارادوم از طرف سازمان خصوصی‌سازی، باعث افت نمادها و پالایشی شد. شاخص کل بورس با افت ۱۳ هزار و ۴۳۷ واحدی به عدد ۲ میلیون و ۶۵ هزار واحدی، و شاخص کل هم‌وزن، با افت ۸ هزار و ۶۲۱ واحدی به عدد ۵۴۲ هزار و ۸۲۳ واحد رسید. ضمن اینکه نمادهای اخیر و حکشتی از نمادهای سبز پوش بازار بودند و نمادهای فولاد، خودرو و فلزات نیز از نمادهای منفی ساز شاخص بود. در بازار فرابورس نیز، شاخص بافت ۳۵۷ واحدی به عدد ۲۱ هزار و ۱۷۸ واحد رسید و نمادهای گکهر، مارون و ذوب، بیشترین تاثیر را در افت شاخص داشت. **پشت پرده لغو عرضه «دارادوم» چه بود؟** بعد از اعلام خبر عدم عرضه ای تی اف دوم در ابتدای شهر یومره موجی از گمانه‌زنی‌ها در محافل مختلف اقتصادی مطرح شده است. به نظر می‌رسد اختلاف نظر دو وزارت خانه نفت و اقتصاد منافع مردم را در معرض ریسک‌های جدی قرار داده است. به گزارش تسنیم، از حدود یک هفته قبل خبر عرضه قطعی ای تی اف دوم در روز دوم شهریور در بسیاری از رسانه‌های رسمی و غیررسمی باعث شد موجی از ورود نقدینگی به سمت ۴ سهم پالایشی (پالایشگاه‌های بندرعباس، تهران، تبریز و اصفهان) صورت گیرد. نکته جالب توجه اینکه به هیچ عنوان این خبر از سوی سازمان خصوصی‌سازی یا وزارت اقتصاد به عنوان متولی اصلی عرضه‌ای تی اف‌ها تکذیب نشد. پیش از این با هر عرضه ای تی اف‌های دوم و سوم به تعویق افتاده بود اما این بار با توجه به اینکه هیچ واکنشی در عدم تأیید روز دوم شهریور ماه انجام نشد متأسفانه بسیاری از وجوه نقد مردم به سمت این سهام روانه شد. اما امروز اعلام شد، بر اساس اعلام قبلی سازمان خصوصی‌سازی قرار بود سهام دولت در چهار پالایشگاه در قالب دومین صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله (ETF) عرضه شود. لیکن با توجه به عدم اقدام وزارت نفت در تأسیس صندوق مذکور، هیئت واگذاری در آخرین جلسه خود و با توجه به عرضه قبلی سهام شرکت پالایش نفت تبریز، عرضه باقی‌مانده بلوک سهام متعلق به دولت در سه شرکت پالایش نفت بندرعباس، تهران و اصفهان را نیز مصوب نمود. لذا بر همین اساس آگهی عرضه عمده و بلوکی سهام ای تی اف شرکت‌ها هفت هفته گذشته منتشر شده است که پس از هماهنگی با بورس تاریخ دقیق عرضه آن در بازار سرمایه مشخص خواهد شد. این گزارش می‌افزاید: سازمان خصوصی‌سازی مجری مصوبات هیئت محترم واگذاری است و

چنانچه در این خصوص مصوبه جدیدی به این سازمان ابلاغ شود بر آن اساس اقدام خواهد شد، لذا تأکید می‌شود اخبار منتشره در سایت سازمان خصوصی‌سازی مبنی و مآخذ اقدامات مربوط به عرضه سهام دولت در بازار خواهد بود و شایسته است که با مراجعه به پایگاه اینترنتی سازمان خصوصی‌سازی به نشانی www.ipowww.ir اطلاع‌رسانی صحیح انجام گیرد. **مجلس همچنان پیگیر ارائه سهام عدالت به جاماندگان** نکته جالب توجه دیگر اینکه به غیر موضوع عدم عرضه ای تی اف دوم مجلس شورای اسلامی و در رأس آن کمیسیون اقتصادی نیز به شدت پیگیر ارائه سهام به جامانده‌های سهام عدالت می‌باشد. ظاهراً تنها منابع باقی‌مانده برای ارائه سهام عدالت به جاماندگان سهام موجود و دارایی همین ای تی اف‌ها می‌باشد. بر این اساس هنوز تکلیف سهامی که مجلس برای جامانده‌ها در نظر گرفته روشن نشده که موضوع با تکلیفی ای تی اف دوم نیز خبر ساز شده است. **آی‌پای دعوی بزرگ در مدیریت پالایشگاه‌ها در میان است؟** یکی از گمانه‌زنی‌های جدی نیز به موضوع مدیریت سهام پالایشگاه‌های در معرض عرضه اشاره دارد، بر این اساس به نظر می‌رسد در مورد پالایشگاه‌ها دعوی اصلی بر سر مدیریت این صندوق باشد. اگر سهام موجود به صورت ETF عرضه شوند به نظر می‌رسد مدیریت صندوق به عهده وزارت اقتصاد باشد و اگر عرضه به صورت بلوکی انجام شود احتمالاً با انجام خرید از سوی زیرمجموعه‌های وزارت نفت مدیریت در نهایت در وزارت خانه مذکور باقی بماند. **جزئیات اختلاف نظر وزارت اقتصاد و وزارت نفت** گفتنی است، طبق اعلام رسمی در پیسند، وزیر اقتصاد «دستگاه مربوطه (وزارت نفت) در روزهای اخیر اعلام کرد «امادگی نداریم»، بر این اساس، دارادوم به صورت بلوکی عرضه می‌شود و اگر هم نتوانستیم، آن را شناور می‌کنیم.» این در حالی است که شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی توقف عرضه دارادوم را تصمیم‌گیر وزارت اقتصاد دانست و تأکید کرد در صورت تغییر این تصمیم برای تشکیل صندوق ETF، این شرکت و وزارت نفت آماده بوده و هستند که تمامی اختیارات خود را در این خصوص به وزیر

احتمال عرضه سهام پالایشگاه‌ها در قالب ای تی اف همچنان وجود دارد؟

هرچند شرکت پخش و پالایش تمام تقصیر را بر دوش وزیر اقتصاد انداخته است اما با سستی منظر ماند تاج‌زنیات بیشتر از موضوع روشن شود. به هر حال پیگیری هانشان می‌دهد ظاهر آن در صورت عدم اقدام وزارت خانه متولی برای عرضه سهام در قالب ای تی اف و عدم استقبال در عرضه بلوکی وزارت اقتصاد می‌تواند آسانسب به عرضه سهام در قالب ای تی اف اقدام کند. هنوز جزئیات این خبر تأیید نشده است اما پیگیری‌های لازم از سوی خبرنگاران تسنیم در این خصوص انجام خواهد شد.